

O algebrach Hecke'go

Arkadiusz Męcel

Uniwersytet Warszawski
am234204@students.mimuw.edu.pl

Seminarium badawcze Zakładu Algebry – 29.04.2010r.

Plan referatu

- 1 Rozkład Bruhata
- 2 Grupy proste
- 3 Algebry Hecke'go

Plan referatu

- 1 Rozkład Bruhata
- 2 Grupy proste
- 3 Algebry Hecke'go

Plan referatu

- 1 Rozkład Bruhata
- 2 Grupy proste
- 3 Algebry Hecke'go

Plan referatu

- 1 Rozkład Bruhata
- 2 Grupy proste
- 3 Algebry Hecke'go

Oznaczenia

\mathbb{K} – ciało

$GL_n(\mathbb{K})$ – grupa macierzy odwracalnych

$B_n(\mathbb{K})$ – grupa odwracalnych macierzy górnotrójkątnych

$U_n(\mathbb{K})$ – grupa macierzy unipotentnych

$T_n(\mathbb{K})$ – grupa odwracalnych macierzy diagonalnych

S_n – grupa macierzy permutacyjnych

Rozkład Bruhata

Wprowadzenie

Niech G będzie grupą i $H \leq G$. Wówczas $H \times H$ działa na G :

$$(h_1, h_2)g = h_1gh_2^{-1}, \quad h_1, h_2 \in H, g \in G.$$

Dostajemy **rozkład G na warstwy podwójne** postaci:

$$G = \bigsqcup_{x \in X} HxH.$$

Będziemy zainteresowani sytuacjami, gdy:

- 1 istnieje struktura algebraiczna na X
- 2 istnieje struktura algebraiczna na $\{HxH, x \in X\}$.

Wprowadzenie

Niech G będzie grupą i $H \leq G$. Wówczas $H \times H$ działa na G :

$$(h_1, h_2)g = h_1gh_2^{-1}, \quad h_1, h_2 \in H, g \in G.$$

Dostajemy **rozkład G na warstwy podwójne** postaci:

$$G = \bigsqcup_{x \in X} HxH.$$

Będziemy zainteresowani sytuacjami, gdy:

- 1 istnieje struktura algebraiczna na X
- 2 istnieje struktura algebraiczna na $\{HxH, x \in X\}$.

Rozkład $GL_n(\mathbb{K})$

$GL_n(\mathbb{K})$ rozkłada się na sumę rozłączną warstw podwójnych względem podgrupy $B = B_n(\mathbb{K})$ postaci:

$$GL_n(\mathbb{K}) = \bigsqcup_{\sigma \in S_n} B\sigma B.$$

Rozkład $SL_n(\mathbb{K})$

$SL_n(\mathbb{K})$ rozkłada się na sumę rozłączną warstw podwójnych względem podgrupy $B = B_n(\mathbb{K}) \cap SL_n(\mathbb{K})$ postaci:

$$SL_n(\mathbb{K}) = \bigsqcup_{\sigma \in S_n} B\sigma B.$$

Rozkład $Sp_{2n}(\mathbb{K})$

$Sp_{2n}(\mathbb{K})$ rozkłada się na sumę rozłączną warstw podwójnych względem podgrupy $B = B_{2n}(\mathbb{K}) \cap Sp_{2n}(\mathbb{K})$ postaci:

$$Sp_{2n}(\mathbb{K}) = \bigsqcup_{\sigma \in S(H)} B\sigma B.$$

Rozkład grup ortogonalnych

$SO_{2n}(\mathbb{K})$ rozkłada się na sumę rozłączną warstw podwójnych względem podgrupy $B = B_{2n}(\mathbb{K}) \cap SO_{2n}(\mathbb{K})$ postaci:

$$SO_{2n}(\mathbb{K}) = \bigsqcup_{\sigma \in S(H')} B\sigma B.$$

Jeśli $\text{char}(\mathbb{K}) \neq 2$, to $SO_{2n+1}(\mathbb{K})$ rozkłada się na sumę rozłączną warstw podwójnych względem $B = B_{2n+1}(\mathbb{K}) \cap SO_{2n+1}(\mathbb{K})$ postaci:

$$SO_{2n+1}(\mathbb{K}) = \bigsqcup_{\sigma \in S(H'')} B\sigma B.$$

Grupy klasyczne

- **Seria A:** $A_n = SL_{n+1}(\mathbb{C})$, $n = 1, 2, 3, \dots$
- **Seria B:** $B_n = SO_{2n+1}(\mathbb{C})$, $n = 2, 3, 4, \dots$
- **Seria C:** $C_n = Sp_{2n}(\mathbb{C})$, $n = 2, 3, 4, \dots$
- **Seria D:** $D_n = SO_{2n}(\mathbb{C})$, $n = 4, 5, 6, \dots$

Rozkład Bruhata

Bruhat (1954)

Niech $G \in GL_k(\mathbb{C})$ należy do jednej z serii: **A, B, C, D**.
Wówczas jeśli $B = G \cap B_n(\mathbb{C})$, oraz $T = G \cap T_n(\mathbb{C})$ to:

$$G = \bigsqcup_{\sigma \in W} B\sigma B, \quad W \simeq N(T)/T.$$

Podgrupa Weyla

Weyl (1925-26)

Każda prosta algebra Liego \mathfrak{g} nad \mathbb{C} jest, z dokładnością do izomorfizmu, wyznaczona przez pewną skończoną grupę W permutacji jednowymiarowych podprzestrzeni algebry Liego \mathfrak{g} .

Grupa W jest izomorficzna z grupą skończoną generowaną przez symetrie przestrzeni euklidesowej E^n .

Podgrupa Weyla

Coxeter (1934-35)

Abstrakcyjna grupa skończona może być izomorficzna z grupą skończoną generowaną przez symetrie w E^n wtedy i tylko wtedy, gdy jej generatory spełniają relacje postaci:

$$s_i^2 = 1, (s_i s_j)^{n_{ij}} = 1, i \neq j, n_{ij} \in \mathbb{N}.$$

Rozkład $GL_n(\mathbb{K})$

$GL_n(\mathbb{K})$ rozkłada się na sumę rozłączną warstw podwójnych względem podgrupy $B = B_n(\mathbb{K})$ postaci:

$$GL_n(\mathbb{K}) = \bigsqcup_{\sigma \in S_n} B\sigma B.$$

Dowód:

- $GL_n(\mathbb{K}) = \bigcup_{\sigma \in S_n} B_n(\mathbb{K})\sigma B_n(\mathbb{K})$
- $B_n(\mathbb{K})\sigma_1 B_n(\mathbb{K}) = B_n(\mathbb{K})\sigma_2 B_n(\mathbb{K}) \Rightarrow \sigma_1 = \sigma_2.$

Rozkład $GL_n(\mathbb{K})$

$GL_n(\mathbb{K})$ rozkłada się na sumę rozłączną warstw podwójnych względem podgrupy $B = B_n(\mathbb{K})$ postaci:

$$GL_n(\mathbb{K}) = \bigsqcup_{\sigma \in S_n} B\sigma B.$$

Dowód:

- $GL_n(\mathbb{K}) = \bigcup_{\sigma \in S_n} B_n(\mathbb{K})\sigma B_n(\mathbb{K})$
- $B_n(\mathbb{K})\sigma_1 B_n(\mathbb{K}) = B_n(\mathbb{K})\sigma_2 B_n(\mathbb{K}) \Rightarrow \sigma_1 = \sigma_2.$

Dowód 1.

Krok 1.

Bierzemy macierz $A_0 \in GL_n(\mathbb{K})$ postaci:

$$\begin{pmatrix} \mathbf{a}_{11} & \mathbf{a}_{12} & \mathbf{a}_{13} & \dots & \mathbf{a}_{1n} \\ \mathbf{a}_{21} & \mathbf{a}_{22} & \mathbf{a}_{23} & \dots & \mathbf{a}_{2n} \\ \mathbf{a}_{31} & \mathbf{a}_{32} & \mathbf{a}_{33} & \dots & \mathbf{a}_{3n} \\ \vdots & \vdots & \vdots & \ddots & \vdots \\ \mathbf{a}_{n1} & \mathbf{a}_{n2} & \mathbf{a}_{n3} & \dots & \mathbf{a}_{nn} \end{pmatrix}$$

Dowód 1.

Krok 1.

... i patrzymy na pierwszą kolumnę w A_0 .

$$\begin{pmatrix} \mathbf{a_{11}} & \mathbf{a_{12}} & \mathbf{a_{13}} & \dots & \mathbf{a_{1n}} \\ \mathbf{a_{21}} & \mathbf{a_{22}} & \mathbf{a_{23}} & \dots & \mathbf{a_{2n}} \\ \mathbf{a_{31}} & \mathbf{a_{32}} & \mathbf{a_{33}} & \dots & \mathbf{a_{3n}} \\ \vdots & \vdots & \vdots & \ddots & \vdots \\ \mathbf{a_{n1}} & \mathbf{a_{n2}} & \mathbf{a_{n3}} & \dots & \mathbf{a_{nn}} \end{pmatrix}$$

Dowód 1.

Krok 1.

Niech $l_1 := \max\{1 \leq k \leq n \mid a_{k1} \neq 0\}$. Np. $l_1 = 2$.

$$\begin{pmatrix} \mathbf{a_{11}} & \mathbf{a_{12}} & \mathbf{a_{13}} & \dots & \mathbf{a_{1n}} \\ \mathbf{a_{21}} & \mathbf{a_{22}} & \mathbf{a_{23}} & \dots & \mathbf{a_{2n}} \\ \mathbf{0} & \mathbf{a_{32}} & \mathbf{a_{33}} & \dots & \mathbf{a_{3n}} \\ \vdots & \vdots & \vdots & \ddots & \vdots \\ \mathbf{0} & \mathbf{a_{n2}} & \mathbf{a_{n3}} & \dots & \mathbf{a_{nn}} \end{pmatrix}$$

Dowód 1.

Krok 1.

Istnieją $X_1, Y_1 \in B_n(\mathbb{K})$, że iloczyn $A_1 = X_1 A Y_1$ ma postać:

$$\begin{pmatrix} \mathbf{0} & \mathbf{a}_{12} & \mathbf{a}_{13} & \dots & \mathbf{a}_{1n} \\ \mathbf{1} & \mathbf{0} & \mathbf{0} & \dots & \mathbf{0} \\ \mathbf{0} & \mathbf{a}_{32} & \mathbf{a}_{33} & \dots & \mathbf{a}_{3n} \\ \vdots & \vdots & \vdots & \ddots & \vdots \\ \mathbf{0} & \mathbf{a}_{n2} & \mathbf{a}_{n3} & \dots & \mathbf{a}_{nn} \end{pmatrix}$$

Dowód 1.

Krok 2.

Patrzymy na drugą kolumnę macierzy A_1 .

$$\begin{pmatrix} 0 & \mathbf{a_{12}} & \mathbf{a_{13}} & \dots & \mathbf{a_{1n}} \\ 1 & \mathbf{0} & \mathbf{0} & \dots & \mathbf{0} \\ 0 & \mathbf{a_{32}} & \mathbf{a_{33}} & \dots & \mathbf{a_{3n}} \\ \vdots & \vdots & \vdots & \ddots & \vdots \\ 0 & \mathbf{a_{n2}} & \mathbf{a_{n3}} & \dots & \mathbf{a_{nn}} \end{pmatrix}$$

Dowód 1.

Krok 2.

Niech $l_2 := \max\{1 \leq k \leq n \mid a_{k2} \neq 0\}$. $l_2 \neq l_1$. Np. $l_2 = n \dots$

$$\begin{pmatrix} 0 & a_{12} & a_{13} & \dots & a_{1n} \\ 1 & 0 & 0 & \dots & 0 \\ 0 & a_{32} & a_{33} & \dots & a_{3n} \\ \vdots & \vdots & \vdots & \ddots & \vdots \\ 0 & a_{n2} & a_{n3} & \dots & a_{nn} \end{pmatrix}$$

Dowód 1.

Krok 2.

Istnieją $X_2, Y_2 \in B_n(\mathbb{K})$, że iloczyn $A_2 := X_2 A_1 Y_2$ ma postać:

$$\begin{pmatrix} \mathbf{0} & \mathbf{0} & \mathbf{a}_{13} & \dots & \mathbf{a}_{1n} \\ \mathbf{1} & \mathbf{0} & \mathbf{0} & \dots & \mathbf{0} \\ \mathbf{0} & \mathbf{0} & \mathbf{a}_{33} & \dots & \mathbf{a}_{3n} \\ \vdots & \vdots & \vdots & \ddots & \vdots \\ \mathbf{0} & \mathbf{1} & \mathbf{0} & \dots & \mathbf{0} \end{pmatrix}$$

Dowód 1.

ltd...

$$A_{k+1} := X_{k+1} A_k Y_{k+1}, \quad 1 \leq k \leq n-1.$$

Skoro wektory e_i są dla $1 \leq i \leq n$ parami różne, zatem macierz A_n jest permutacyjna. Dostajemy równość:

$$A_0 = \underbrace{(X_n X_{n-1} \dots X_2 X_1)^{-1}}_{B_n(\mathbb{K})} A_n \underbrace{(Y_1 Y_2 \dots Y_{n-1} Y_n)^{-1}}_{B_n(\mathbb{K})}.$$

Dowód 1.

ltd...

$$A_{k+1} := X_{k+1} A_k Y_{k+1}, \quad 1 \leq k \leq n-1.$$

Skoro wektory e_i są dla $1 \leq i \leq n$ parami różne, zatem macierz A_n jest permutacyjna. Dostajemy równość:

$$A_0 = \underbrace{(X_n X_{n-1} \dots X_2 X_1)^{-1}}_{B_n(\mathbb{K})} A_n \underbrace{(Y_1 Y_2 \dots Y_{n-1} Y_n)^{-1}}_{B_n(\mathbb{K})}.$$

Dowód 2.

$$B_n(\mathbb{K}) \sigma_1 B_n(\mathbb{K}) = B_n(\mathbb{K}) \sigma_2 B_n(\mathbb{K})$$

Istnieją $A, B \in B_n(\mathbb{K})$, że:

$$\sigma_1 = A\sigma_2B.$$

Zgodnie z algorytmem Gaussa:

- istnieje ciąg W_1, W_2, \dots, W_n macierzy złożonych z operacji wierszowych, że: $W_1 W_2 \dots W_n A = I$,
- istnieje ciąg K_1, K_2, \dots, K_n macierzy złożonych z operacji kolumnowych, że: $B K_1 K_2 \dots K_n = I$.

Dowód 2.

$$B_n(\mathbb{K}) \sigma_1 B_n(\mathbb{K}) = B_n(\mathbb{K}) \sigma_2 B_n(\mathbb{K})$$

Istnieją $A, B \in B_n(\mathbb{K})$, że:

$$\sigma_1 = A\sigma_2B.$$

Zgodnie z algorytmem Gaussa:

- istnieje ciąg W_1, W_2, \dots, W_n macierzy złożonych z operacji wierszowych, że: $W_1 W_2 \dots W_n A = I$,
- istnieje ciąg K_1, K_2, \dots, K_n macierzy złożonych z operacji kolumnowych, że: $B K_1 K_2 \dots K_n = I$.

Dowód 2.

$$B_n(\mathbb{K}) \sigma_1 B_n(\mathbb{K}) = B_n(\mathbb{K}) \sigma_2 B_n(\mathbb{K})$$

Istnieją $A, B \in B_n(\mathbb{K})$, że:

$$\sigma_1 = A\sigma_2B.$$

Zgodnie z algorytmem Gaussa:

- istnieje ciąg W_1, W_2, \dots, W_n macierzy złożenia operacji wierszowych, że: $W_1 W_2 \dots W_n A = I$,
- istnieje ciąg K_1, K_2, \dots, K_n macierzy złożenia operacji kolumnowych, że: $B K_1 K_2 \dots K_n = I$.

Dowód 2.

$$(W_1 W_2 \dots W_n) \sigma_1 (K_1 K_2 \dots K_n) = \sigma_2$$

Pierwsze kolumny σ_1 i σ_2 są takie same:

- Mnożenie z prawej strony przez $K_1 K_2 \dots K_n$ nie zmienia pierwszej kolumny σ_1 ,
- Mnożenie z lewej strony przez $W_1 W_2 \dots W_n$ może jedynie zwiększyć ilość niezerowych elementów kolumny σ_1 .

Podobnie dla kolejnych kolumn. Stąd $\sigma_1 = \sigma_2$.

Dowód 2.

$$(W_1 W_2 \dots W_n) \sigma_1 (K_1 K_2 \dots K_n) = \sigma_2$$

Pierwsze kolumny σ_1 i σ_2 są takie same:

- Mnożenie z prawej strony przez $K_1 K_2 \dots K_n$ nie zmienia pierwszej kolumny σ_1 ,
- Mnożenie z lewej strony przez $W_1 W_2 \dots W_n$ może jedynie zwiększyć ilość niezerowych elementów kolumny σ_1 .

Podobnie dla kolejnych kolumn. Stąd $\sigma_1 = \sigma_2$.

Dowód 2.

$$(W_1 W_2 \dots W_n) \sigma_1 (K_1 K_2 \dots K_n) = \sigma_2$$

Pierwsze kolumny σ_1 i σ_2 są takie same:

- Mnożenie z prawej strony przez $K_1 K_2 \dots K_n$ nie zmienia pierwszej kolumny σ_1 ,
- Mnożenie z lewej strony przez $W_1 W_2 \dots W_n$ może jedynie zwiększyć ilość niezerowych elementów kolumny σ_1 .

Podobnie dla kolejnych kolumn. Stąd $\sigma_1 = \sigma_2$.

Dowód 2.

$$(W_1 W_2 \dots W_n) \sigma_1 (K_1 K_2 \dots K_n) = \sigma_2$$

Pierwsze kolumny σ_1 i σ_2 są takie same:

- Mnożenie z prawej strony przez $K_1 K_2 \dots K_n$ nie zmienia pierwszej kolumny σ_1 ,
- Mnożenie z lewej strony przez $W_1 W_2 \dots W_n$ może jedynie zwiększyć ilość niezerowych elementów kolumny σ_1 .

Podobnie dla kolejnych kolumn. Stąd $\sigma_1 = \sigma_2$.

Podsumowanie

- 1 istnieje rozkład $GL_n(\mathbb{K})$, którego warstwy indeksowane są przez $W \simeq S_n$,
- 2 podobne rozkłady występują dla prostych grup Liego typów: **A, B, C, D**,
- 3 warstwy powstające przy rozkładzie Bruhata grup Liego indeksowane są przez grupy Weyla-Coxetera.

Podsumowanie

- 1 istnieje rozkład $GL_n(\mathbb{K})$, którego warstwy indeksowane są przez $W \simeq S_n$,
- 2 podobne rozkłady występują dla prostych grup Liego typów: **A, B, C, D**,
- 3 warstwy powstające przy rozkładzie Bruhata grup Liego indeksowane są przez grupy Weyla-Coxetera.

Podsumowanie

- 1 istnieje rozkład $GL_n(\mathbb{K})$, którego warstwy indeksowane są przez $W \simeq S_n$,
- 2 podobne rozkłady występują dla prostych grup Liego typów: **A, B, C, D**,
- 3 warstwy powstające przy rozkładzie Bruhata grup Liego indeksowane są przez grupy Weyla-Coxetera.

Podsumowanie

- 1 istnieje rozkład $GL_n(\mathbb{K})$, którego warstwy indeksowane są przez $W \simeq S_n$,
- 2 podobne rozkłady występują dla prostych grup Liego typów: **A, B, C, D**,
- 3 warstwy powstające przy rozkładzie Bruhata grup Liego indeksowane są przez grupy Weyla-Coxetera.

Grupy proste

Uogólnienie wyników Bruhata

Chevalley (1955)

Niech \mathbb{K} będzie ciałem różnym od $\mathbb{F}_2, \mathbb{F}_3$. Z każdą prostą algebrą Liego nad \mathbb{K} związać można grupę prostą:

- dla $\mathbb{K} = \mathbb{C}$ – wszystkie proste grupy Liego nad \mathbb{C} ,
- dla $\mathbb{K} = \overline{\mathbb{K}}$ – wszystkie proste grupy algebraiczne nad \mathbb{K} ,
- dla $|\mathbb{K}| < \infty$ – wszystkie znane wówczas serie skończonych grup prostych pochodzących od grup klasycznych, także nowe serie grup prostych.

Skończone grupy proste przed 1955r.

Skończone grupy proste znane przed końcem XIX. wieku:

- grupy cykliczne \mathbb{Z}_p , p – pierwsze,
- grupy alternujące A_n , dla $n > 4$,
- grupy proste pochodzące od grup klasycznych **A, B, C, D**,
- grupy sporadyczne pochodzące od Mathieu (1861-1873).

W pierwszej połowie XX. wieku nie znaleziono żadnych innych...

Rozszerzenia

Definicja

Niech $\phi : G \rightarrow H$ będzie homomorfizmem grup i niech $\ker(\phi) = L$.
Mówimy, że G jest **rozszerzeniem** H przez L .

Problem rozszerzeń

Niech $\mathcal{G} = \{G_\alpha, \alpha \in A\}$ będzie pewną rodziną grup prostych.
Znaleźć wszystkie takie grupy G , dla których istnieje skończony ciąg homomorfizmów spełniający następujące warunki:

- $\phi_1 : G \rightarrow G_{\alpha_1} \in \mathcal{G}, \quad \ker(\phi_1) = G_1,$
- $\phi_{k+1} : G_k \rightarrow G_{\alpha_2} \in \mathcal{G}, \quad \ker(\phi_{k+1}) = G_{k+1},$
- istnieje n , że $\ker(\phi_n) \in \mathcal{G}$.

Rozszerzenia

Definicja

Niech $\phi : G \rightarrow H$ będzie homomorfizmem grup i niech $\ker(\phi) = L$. Mówimy, że G jest **rozszerzeniem** H przez L .

Problem rozszerzeń

Niech $\mathcal{G} = \{G_\alpha, \alpha \in A\}$ będzie pewną rodziną grup prostych. Znaleźć wszystkie takie grupy G , dla których istnieje skończony ciąg homomorfizmów spełniający następujące warunki:

- $\phi_1 : G \rightarrow G_{\alpha_1} \in \mathcal{G}, \quad \ker(\phi_1) = G_1,$
- $\phi_{k+1} : G_k \rightarrow G_{\alpha_2} \in \mathcal{G}, \quad \ker(\phi_{k+1}) = G_{k+1},$
- istnieje n , że $\ker(\phi_n) \in \mathcal{G}$.

Grupy klasyczne

Dickson (1901), Dieudonne (1948)

Niech G będzie grupą klasyczną nad ciałem skończonym \mathbb{F}_p , $p \neq 2, 3$. Wówczas komutator G' grupy G jest rozszerzeniem nieabelowej grupy prostej przez centrum $Z(G')$. Innymi słowy $G'/Z(G')$ jest grupą prostą.

Grupy klasyczne

Dickson (1901), Dieudonne (1948)

Niech G będzie grupą klasyczną nad ciałem skończonym \mathbb{F}_p , $p \neq 2, 3$. Wówczas komutator G' grupy G jest rozszerzeniem nieabelowej grupy prostej przez centrum G' . Innymi słowy $G'/Z(G')$ jest grupą prostą.

Przykład

Od grup typu **A** pochodzi seria $PSL_{n+1}(\mathbb{F}_p) \simeq SL_{n+1}(\mathbb{F}_p)/\mathbb{Z}_2$:

$$(SL_{n+1}(\mathbb{F}_p))' = SL_{n+1}(\mathbb{F}_p), \quad Z(SL_{n+1}(\mathbb{F}_p)) \simeq \mathbb{Z}_2.$$

Grupy algebraiczne

Definicja

Niech G będzie spójną grupą algebraiczną nad $\mathbb{K} = \overline{\mathbb{K}}$.

- G jest **rozwiązalna** jeśli jest izomorficzna z domkniętą podgrupą $B_n(\mathbb{K})$, dla pewnego n ,
- G jest **unipotentna** jeśli jest izomorficzna z domkniętą podgrupą $U_n(\mathbb{K})$, dla pewnego n ,
- G jest **torusem** jeśli jest izomorficzna z domkniętą podgrupą $T_n(\mathbb{K})$, dla pewnego n ,

Grupy algebraiczne

Definicja

Niech G będzie spójną grupą algebraiczną nad $\mathbb{K} = \overline{\mathbb{K}}$.

- G jest **rozwiązalna** jeśli jest izomorficzna z domkniętą podgrupą $B_n(\mathbb{K})$, dla pewnego n ,
- G jest **unipotentna** jeśli jest izomorficzna z domkniętą podgrupą $U_n(\mathbb{K})$, dla pewnego n ,
- G jest **torusem** jeśli jest izomorficzna z domkniętą podgrupą $T_n(\mathbb{K})$, dla pewnego n ,

Rozkład Bruhata w grupach algebraicznych

Definicja

Niech G będzie spójną grupą algebraiczną nad $\mathbb{K} = \overline{\mathbb{K}}$. Wówczas:

- **radykałem unipotentnym** $\mathcal{R}_u(G)$ grupy G nazywamy element maksymalny w zbiorze tych podgrup normalnych w G , które są domknięte, spójne i unipotentne,
- **podgrupą Borela** grupy G nazywamy element maksymalny w zbiorze tych podgrup w G , które są domknięte, spójne i rozwiązalne,
- **podgrupą Weyla** grupy G nazywamy iloraz $N(T)/T$, gdzie T jest torusem maksymalnym w G .

Rozkład Bruhata w grupach algebraicznych

Definicja

Spójną grupę algebraiczną G nad $\mathbb{K} = \overline{\mathbb{K}}$ nazywamy **grupą reduktywną**, jeśli $\mathcal{R}_u(G) = 1_G$.

Przykłady

- $G = GL_n(\mathbb{K})$ jest grupą reduktywną. Jeśli $B \triangleleft G$, to:
 - $B \subseteq Z(G) = \{tI, t \in \mathbb{K}^*\}$ lub
 - $B \supseteq SL_n(\mathbb{K})$
- $G = B_n(\mathbb{K})$ nie jest grupą reduktywną dla $n \geq 2$.
 $\mathcal{R}_u(G) = U_n(\mathbb{K})$.

Rozkład Bruhata w grupach algebraicznych

Definicja

Spójną grupę algebraiczną G nad $\mathbb{K} = \overline{\mathbb{K}}$ nazywamy **grupą reduktywną**, jeśli $\mathcal{R}_u(G) = 1_G$.

Przykłady

- $G = GL_n(\mathbb{K})$ jest grupą reduktywną. Jeśli $B \triangleleft G$, to:
 - $B \subseteq Z(G) = \{tI, t \in \mathbb{K}^*\}$ lub
 - $B \cong SL_n(\mathbb{K})$
- $G = B_n(\mathbb{K})$ nie jest grupą reduktywną dla $n \geq 2$.
 $\mathcal{R}_u(G) = U_n(\mathbb{K})$.

Rozkład Bruhata w grupach algebraicznych

Definicja

Spójną grupę algebraiczną G nad $\mathbb{K} = \overline{\mathbb{K}}$ nazywamy **grupą reduktywną**, jeśli $\mathcal{R}_u(G) = 1_G$.

Przykłady

- $G = GL_n(\mathbb{K})$ jest grupą reduktywną. Jeśli $B \triangleleft G$, to:
 - $B \subseteq Z(G) = \{tI, t \in \mathbb{K}^*\}$ lub
 - $B \cong SL_n(\mathbb{K})$
- $G = B_n(\mathbb{K})$ nie jest grupą reduktywną dla $n \geq 2$.
 $\mathcal{R}_u(G) = U_n(\mathbb{K})$.

Rozkład Bruhata w grupach algebraicznych

Definicja

Spójną grupę algebraiczną G nad $\mathbb{K} = \overline{\mathbb{K}}$ nazywamy **grupą reduktywną**, jeśli $\mathcal{R}_u(G) = 1_G$.

Przykłady

- $G = GL_n(\mathbb{K})$ jest grupą reduktywną. Jeśli $B \triangleleft G$, to:
 - $B \subseteq Z(G) = \{tI, t \in \mathbb{K}^*\}$ lub
 - $B \supseteq SL_n(\mathbb{K})$
- $G = B_n(\mathbb{K})$ nie jest grupą reduktywną dla $n \geq 2$.
 $\mathcal{R}_u(G) = U_n(\mathbb{K})$.

Rozkład Bruhata w grupach algebraicznych

Twierdzenie

Niech G będzie grupą reduktywną nad $\mathbb{K} = \overline{\mathbb{K}}$, B – podgrupą Borela w G , zaś W – grupą Weyla w G . Wówczas:

$$G = \bigcup_{w \in W} BwB.$$

$GL_n(\mathbb{C})$ – jeszcze raz

Grupa $GL_n(\mathbb{C})$ jest reduktywna.

- grupa $B_n(\mathbb{C})$ jest podgrupą Borela w $GL_n(\mathbb{C})$,
- grupa $T_n(\mathbb{C})$ jest maksymalnym torusem w $GL_n(\mathbb{C})$
- grupa $N(T_n(\mathbb{C}))$ są to te elementy grupy $GL_n(\mathbb{C})$, które w każdym wierszu i w każdej kolumnie mają dokładnie jeden element niezerowy
- podgrupa Weyla $N(T_n(\mathbb{C}))/T_n(\mathbb{C})$ grupy $GL_n(\mathbb{C})$ jest izomorficzna z S_n .

$GL_n(\mathbb{C})$ – jeszcze raz

Grupa $GL_n(\mathbb{C})$ jest reduktywna.

- grupa $B_n(\mathbb{C})$ jest podgrupą Borela w $GL_n(\mathbb{C})$,
- grupa $T_n(\mathbb{C})$ jest maksymalnym torusem w $GL_n(\mathbb{C})$
- grupa $N(T_n(\mathbb{C}))$ są to te elementy grupy $GL_n(\mathbb{C})$, które w każdym wierszu i w każdej kolumnie mają dokładnie jeden element niezerowy
- podgrupa Weyla $N(T_n(\mathbb{C}))/T_n(\mathbb{C})$ grupy $GL_n(\mathbb{C})$ jest izomorficzna z S_n .

$GL_n(\mathbb{C})$ – jeszcze raz

Grupa $GL_n(\mathbb{C})$ jest reduktywna.

- grupa $B_n(\mathbb{C})$ jest podgrupą Borela w $GL_n(\mathbb{C})$,
- grupa $T_n(\mathbb{C})$ jest maksymalnym torusem w $GL_n(\mathbb{C})$
- grupa $N(T_n(\mathbb{C}))$ są to te elementy grupy $GL_n(\mathbb{C})$, które w każdym wierszu i w każdej kolumnie mają dokładnie jeden element niezerowy
- podgrupa Weyla $N(T_n(\mathbb{C}))/T_n(\mathbb{C})$ grupy $GL_n(\mathbb{C})$ jest izomorficzna z S_n .

$GL_n(\mathbb{C})$ – jeszcze raz

Grupa $GL_n(\mathbb{C})$ jest reduktywna.

- grupa $B_n(\mathbb{C})$ jest podgrupą Borela w $GL_n(\mathbb{C})$,
- grupa $T_n(\mathbb{C})$ jest maksymalnym torusem w $GL_n(\mathbb{C})$
- grupa $N(T_n(\mathbb{C}))$ są to te elementy grupy $GL_n(\mathbb{C})$, które w każdym wierszu i w każdej kolumnie mają dokładnie jeden element niezerowy
- podgrupa Weyla $N(T_n(\mathbb{C}))/T_n(\mathbb{C})$ grupy $GL_n(\mathbb{C})$ jest izomorficzna z S_n .

$GL_n(\mathbb{C})$ – jeszcze raz

Grupa $GL_n(\mathbb{C})$ jest reduktywna.

- grupa $B_n(\mathbb{C})$ jest podgrupą Borela w $GL_n(\mathbb{C})$,
- grupa $T_n(\mathbb{C})$ jest maksymalnym torusem w $GL_n(\mathbb{C})$
- grupa $N(T_n(\mathbb{C}))$ są to te elementy grupy $GL_n(\mathbb{C})$, które w każdym wierszu i w każdej kolumnie mają dokładnie jeden element niezerowy
- podgrupa Weyla $N(T_n(\mathbb{C}))/T_n(\mathbb{C})$ grupy $GL_n(\mathbb{C})$ jest izomorficzna z S_n .

$GL_n(\mathbb{C})$ – jeszcze raz

Grupa $GL_n(\mathbb{C})$ jest reduktywna.

- grupa $B_n(\mathbb{C})$ jest podgrupą Borela w $GL_n(\mathbb{C})$,
- grupa $T_n(\mathbb{C})$ jest maksymalnym torusem w $GL_n(\mathbb{C})$
- grupa $N(T_n(\mathbb{C}))$ są to te elementy grupy $GL_n(\mathbb{C})$, które w każdym wierszu i w każdej kolumnie mają dokładnie jeden element niezerowy
- podgrupa Weyla $N(T_n(\mathbb{C}))/T_n(\mathbb{C})$ grupy $GL_n(\mathbb{C})$ jest izomorficzna z S_n .

$GL_n(\mathbb{C})$ – jeszcze raz

Grupa $GL_n(\mathbb{C})$ jest generowana przez $B = B_n(\mathbb{C})$ i $N = N(T_n(\mathbb{C}))$.
Co więcej:

$$T_n(\mathbb{C}) = B \cap N \triangleleft N$$

Iloraz $N/(B \cap N)$ jest izomorficzny z grupą generowaną przez skończony zbiór inwolucji.

Abstrakcyjny odpowiednik

Niech G będzie grupą, w której:

T1 $G = \langle B, N \rangle$, gdzie $B, N \leq G$,

T2 $(B \cap N) \triangleleft N$ oraz iloraz $W = N/(B \cap N)$ jest generowany przez skończony zbiór involucji S .

Tits (koniec lat 50')

Znaleźć takie warunki, by:

$$w, w' \in W \Rightarrow (BwB = Bw'B \Leftrightarrow w = w').$$

Abstrakcyjny odpowiednik

Niech G będzie grupą, w której:

T1 $G = \langle B, N \rangle$, gdzie $B, N \leq G$,

T2 $(B \cap N) \triangleleft N$ oraz iloraz $W = N/(B \cap N)$ jest generowany przez skończony zbiór inwolucji S .

Tits (koniec lat 50')

Znaleźć takie warunki, by:

$$w, w' \in W \Rightarrow (BwB = Bw'B \Leftrightarrow w = w').$$

System Titsa

Definicja (Tits, 1962)

Niech G będzie grupą skończoną spełniającą $T1, T2$. Powiemy, że G jest **systemem Titsa** (lub **grupą z (B,N) -parą**) jeśli spełnione są następujące warunki:

$$T3 \quad sBw \subseteq BwB \cup BswB, \text{ dla } s \in S, w \in W,$$

$$T4 \quad sBs \neq B, \text{ dla } s \in S.$$

System Titsa

Definicja (Tits, 1962)

Niech G będzie grupą skończoną spełniającą $T1, T2$. Powiemy, że G jest **systemem Titsa** (lub **grupą z (B,N) -parą**) jeśli spełnione są następujące warunki:

$$T3 \quad sBw \subseteq BwB \cup BswB, \text{ dla } s \in S, w \in W,$$

$$T4 \quad sBs \neq B, \text{ dla } s \in S.$$

System Titsa

Definicja (Tits, 1962)

Niech G będzie grupą skończoną spełniającą $T1$, $T2$. Powiemy, że G jest **systemem Titsa** (lub **grupą z (B,N) -parą**) jeśli spełnione są następujące warunki:

$$T3 \quad sBw \subseteq BwB \cup BswB, \text{ dla } s \in S, w \in W,$$

$$T4 \quad sBs \neq B, \text{ dla } s \in S.$$

Związek z klasyfikacją skończonych grup prostych

Tits (1964)

Niech G będzie systemem Titsa takim, że:

- $\bigcap_{g \in G} gBg^{-1} = 1$.
- B jest grupą rozwiązalną
- $S = S_1 \cup S_2 \Rightarrow [S_1, S_2] \neq 1$

Wówczas G jest prosta wtedy i tylko wtedy, gdy $G = G'$.

Rozkład Bruhata

Tits (1962)

Niech G będzie systemem Titsa. Wówczas:

$$G = \bigcup_{w \in W} Bn_w B.$$

Rozkład Bruhata

Tits (1962)

Niech G będzie systemem Titsa. Wówczas:

$$G = \bigcup_{w \in W} Bn_w B.$$

Dowód:

- 1 $G = BNB$
- 2 $Bn_w B = Bn_{w'} B \Rightarrow w = w'$

Dowód 1.

$G = BNB$

Zbiór BNB jest podgrupą w G :

- BNB zawiera 1_G , bo $B, N \leq G$,
- BNB jest zamknięty na branie odwrotności,
- BNB jest zamknięty na mnożenie:
 - $B(BNB) \subseteq BNB$
 - $N(BNB) \subseteq BNB$, bo $(B \cap N)(BNB) \subseteq BNB$ oraz (T3):

$$n_s(BnB) = (n_s Bn)B \subseteq Bn_s nB \cup BnB \subseteq BNB.$$

Dowód 1.

$G = BNB$

Zbiór BNB jest podgrupą w G :

- BNB zawiera 1_G , bo $B, N \leq G$,
- BNB jest zamknięty na branie odwrotności,
- BNB jest zamknięty na mnożenie:
 - $B(BNB) \subseteq BNB$
 - $N(BNB) \subseteq BNB$, bo $(B \cap N)(BNB) \subseteq BNB$ oraz (T3):

$$n_s(BnB) = (n_s Bn)B \subseteq Bn_s nB \cup BnB \subseteq BNB.$$

Dowód 1.

$G = BNB$

Zbiór BNB jest podgrupą w G :

- BNB zawiera 1_G , bo $B, N \leq G$,
- BNB jest zamknięty na branie odwrotności,
- BNB jest zamknięty na mnożeniu:
 - $B(BNB) \subseteq BNB$
 - $N(BNB) \subseteq BNB$, bo $(B \cap N)(BNB) \subseteq BNB$ oraz (T3):

$$n_s(BnB) = (n_s Bn)B \subseteq Bn_s nB \cup BnB \subseteq BNB.$$

Dowód 1.

 $G = BNB$ Zbiór BNB jest podgrupą w G :

- BNB zawiera 1_G , bo $B, N \leq G$,
- BNB jest zamknięty na branie odwrotności,
- BNB jest zamknięty na mnożeniu:
 - $B(BNB) \subseteq BNB$
 - $N(BNB) \subseteq BNB$, bo $(B \cap N)(BNB) \subseteq BNB$ oraz (T3):

$$n_s(BnB) = (n_s Bn)B \subseteq Bn_s nB \cup BnB \subseteq BNB.$$

Dowód 1.

 $G = BNB$

Zbiór BNB jest podgrupą w G :

- BNB zawiera 1_G , bo $B, N \leq G$,
- BNB jest zamknięty na branie odwrotności,
- BNB jest zamknięty na mnożeniu:
 - $B(BNB) \subseteq BNB$
 - $N(BNB) \subseteq BNB$, bo $(B \cap N)(BNB) \subseteq BNB$ oraz (T3):

$$n_s(BnB) = (n_s Bn)B \subseteq Bn_s nB \cup BnB \subseteq BNB.$$

Dowód 1.

 $G = BNB$ Zbiór BNB jest podgrupą w G :

- BNB zawiera 1_G , bo $B, N \leq G$,
- BNB jest zamknięty na branie odwrotności,
- BNB jest zamknięty na mnożeniu:
 - $B(BNB) \subseteq BNB$
 - $N(BNB) \subseteq BNB$, bo $(B \cap N)(BNB) \subseteq BNB$ oraz (T3):

$$n_s(BnB) = (n_s Bn)B \subseteq Bn_s nB \cup BnB \subseteq BNB.$$

Dowód 2.

Funkcja długości

Niech $w \in W$ będzie elementem rzędu większego od 1.

- Istnieje $l > 0$ oraz $s_{k_1}, s_{k_2}, \dots, s_{k_l} \in S$, że $w = s_{k_1} s_{k_2} \dots s_{k_l}$.
- Najmniejsze takie l oznaczamy przez $l(w)$ i nazywamy **długością** w . Długość jedynek wynosi 0.
- Jeśli $s_{k_1} s_{k_2} \dots s_{k_{l(w)}} = w$, to $s_{k_1} s_{k_2} \dots s_{k_{l(w)}}$ nazywamy **postacią zredukowaną** w .
- Istnieje $s \in S$, że $l(sw) < l(w)$.

Dowód 2.

Funkcja długości

Niech $w \in W$ będzie elementem rzędu większego od 1.

- Istnieje $l > 0$ oraz $s_{k_1}, s_{k_2}, \dots, s_{k_l} \in S$, że $w = s_{k_1} s_{k_2} \dots s_{k_l}$.
- Najmniejsze takie l oznaczamy przez $l(w)$ i nazywamy **długością** w . Długość jedynki wynosi 0.
- Jeśli $s_{k_1} s_{k_2} \dots s_{k_{l(w)}} = w$, to $s_{k_1} s_{k_2} \dots s_{k_{l(w)}}$ nazywamy **postacią zredukowaną** w .
- Istnieje $s \in S$, że $l(sw) < l(w)$.

Dowód 2.

Funkcja długości

Niech $w \in W$ będzie elementem rzędu większego od 1.

- Istnieje $l > 0$ oraz $s_{k_1}, s_{k_2}, \dots, s_{k_l} \in S$, że $w = s_{k_1} s_{k_2} \dots s_{k_l}$.
- Najmniejsze takie l oznaczamy przez $l(w)$ i nazywamy **długością** w . Długość jedynek wynosi 0.
- Jeśli $s_{k_1} s_{k_2} \dots s_{k_{l(w)}} = w$, to $s_{k_1} s_{k_2} \dots s_{k_{l(w)}}$ nazywamy **postacią zredukowaną** w .
- Istnieje $s \in S$, że $l(sw) < l(w)$.

Dowód 2.

Funkcja długości

Niech $w \in W$ będzie elementem rzędu większego od 1.

- Istnieje $l > 0$ oraz $s_{k_1}, s_{k_2}, \dots, s_{k_l} \in S$, że $w = s_{k_1} s_{k_2} \dots s_{k_l}$.
- Najmniejsze takie l oznaczamy przez $l(w)$ i nazywamy **długością** w . Długość jedynek wynosi 0.
- Jeśli $s_{k_1} s_{k_2} \dots s_{k_{l(w)}} = w$, to $s_{k_1} s_{k_2} \dots s_{k_{l(w)}}$ nazywamy **postacią zredukowaną** w .
- Istnieje $s \in S$, że $l(sw) < l(w)$.

Dowód 2.

Funkcja długości

Niech $w \in W$ będzie elementem rzędu większego od 1.

- Istnieje $l > 0$ oraz $s_{k_1}, s_{k_2}, \dots, s_{k_l} \in S$, że $w = s_{k_1} s_{k_2} \dots s_{k_l}$.
- Najmniejsze takie l oznaczamy przez $l(w)$ i nazywamy **długością** w . Długość jedynek wynosi 0.
- Jeśli $s_{k_1} s_{k_2} \dots s_{k_{l(w)}} = w$, to $s_{k_1} s_{k_2} \dots s_{k_{l(w)}}$ nazywamy **postacią zredukowaną** w .
- Istnieje $s \in S$, że $l(sw) < l(w)$.

Dowód 2.

$$Bn_w B = Bn_{w'} B \Rightarrow w = w'$$

Indukcja ze względu na $\min\{l(w), l(w')\}$. Niech $l(w) \leq l(w')$. Wówczas:

- Jeśli $l(w) = 0$, to $B = Bn_w B = Bn_{w'} B \Rightarrow w' = 1$.
- Jeśli $l(w) > 0$, to istnieje $s \in S$, że $l(sw) < l(w)$.
 Jeśli $w \neq w'$, to $sw \neq sw'$ oraz $sw \neq w'$.
- Z założenia, $Bn_s n_w B \neq Bn_s n_{w'} B$, $Bn_s n_w B \neq Bn_{w'} B$. Zatem

$$(Bn_s n_w B) \cap (Bn_s B)(Bn_{w'} B) \subseteq Bn_s n_w B \cap Bn_s n_{w'} B = \emptyset$$

$$(Bn_s n_w B) \subseteq (Bn_s B)(Bn_{w'} B)$$

Stąd $Bn_w B \neq Bn_{w'} B$. Sprzeczność.

Dowód 2.

$$Bn_w B = Bn_{w'} B \Rightarrow w = w'$$

Indukcja ze względu na $\min\{l(w), l(w')\}$. Niech $l(w) \leq l(w')$. Wówczas:

- Jeśli $l(w) = 0$, to $B = Bn_w B = Bn_{w'} B \Rightarrow w' = 1$.
- Jeśli $l(w) > 0$, to istnieje $s \in S$, że $l(sw) < l(w)$.
 Jeśli $w \neq w'$, to $sw \neq sw'$ oraz $sw \neq w'$.
- Z założenia, $Bn_s n_w B \neq Bn_s n_{w'} B$, $Bn_s n_w B \neq Bn_{w'} B$. Zatem

$$(Bn_s n_w B) \cap (Bn_s B)(Bn_{w'} B) \subseteq Bn_s n_w B \cap Bn_s n_{w'} B = \emptyset$$

$$(Bn_s n_w B) \subseteq (Bn_s B)(Bn_{w'} B)$$

Stąd $Bn_w B \neq Bn_{w'} B$. Sprzeczność.

Dowód 2.

$$Bn_w B = Bn_{w'} B \Rightarrow w = w'$$

Indukcja ze względu na $\min\{l(w), l(w')\}$. Niech $l(w) \leq l(w')$. Wówczas:

- Jeśli $l(w) = 0$, to $B = Bn_w B = Bn_{w'} B \Rightarrow w' = 1$.
- Jeśli $l(w) > 0$, to istnieje $s \in S$, że $l(sw) < l(w)$.
 Jeśli $w \neq w'$, to $sw \neq sw'$ oraz $sw \neq w'$.
- Z założenia, $Bn_s n_w B \neq Bn_s n_{w'} B$, $Bn_s n_w B \neq Bn_{w'} B$. Zatem

$$(Bn_s n_w B) \cap (Bn_s B)(Bn_{w'} B) \subseteq Bn_s n_w B \cap Bn_s n_{w'} B = \emptyset$$

$$(Bn_s n_w B) \subseteq (Bn_s B)(Bn_{w'} B)$$

Stąd $Bn_w B \neq Bn_{w'} B$. Sprzeczność.

Dowód 2.

$$Bn_w B = Bn_{w'} B \Rightarrow w = w'$$

Indukcja ze względu na $\min\{l(w), l(w')\}$. Niech $l(w) \leq l(w')$. Wówczas:

- Jeśli $l(w) = 0$, to $B = Bn_w B = Bn_{w'} B \Rightarrow w' = 1$.
- Jeśli $l(w) > 0$, to istnieje $s \in S$, że $l(sw) < l(w)$.

Jeśli $w \neq w'$, to $sw \neq sw'$ oraz $sw \neq w'$.

- Z założenia, $Bn_s n_w B \neq Bn_s n_{w'} B$, $Bn_s n_w B \neq Bn_{w'} B$. Zatem

$$(Bn_s n_w B) \cap (Bn_s B)(Bn_{w'} B) \subseteq Bn_s n_w B \cap Bn_s n_{w'} B = \emptyset$$

$$(Bn_s n_w B) \subseteq (Bn_s B)(Bn_{w'} B)$$

Stąd $Bn_w B \neq Bn_{w'} B$. Sprzeczność.

Dowód 2.

$$Bn_w B = Bn_{w'} B \Rightarrow w = w'$$

Indukcja ze względu na $\min\{l(w), l(w')\}$. Niech $l(w) \leq l(w')$. Wówczas:

- Jeśli $l(w) = 0$, to $B = Bn_w B = Bn_{w'} B \Rightarrow w' = 1$.
- Jeśli $l(w) > 0$, to istnieje $s \in S$, że $l(sw) < l(w)$.
Jeśli $w \neq w'$, to $sw \neq sw'$ oraz $sw \neq w'$.
- Z założenia, $Bn_s n_w B \neq Bn_s n_{w'} B$, $Bn_s n_w B \neq Bn_{w'} B$. Zatem

$$(Bn_s n_w B) \cap (Bn_s B)(Bn_{w'} B) \subseteq Bn_s n_w B \cap Bn_s n_{w'} B = \emptyset$$
$$(Bn_s n_w B) \subseteq (Bn_s B)(Bn_{w'} B)$$

Stąd $Bn_w B \neq Bn_{w'} B$. Sprzeczność.

Dowód 2.

$$Bn_w B = Bn_{w'} B \Rightarrow w = w'$$

Indukcja ze względu na $\min\{l(w), l(w')\}$. Niech $l(w) \leq l(w')$. Wówczas:

- Jeśli $l(w) = 0$, to $B = Bn_w B = Bn_{w'} B \Rightarrow w' = 1$.
- Jeśli $l(w) > 0$, to istnieje $s \in S$, że $l(sw) < l(w)$.
Jeśli $w \neq w'$, to $sw \neq sw'$ oraz $sw \neq w'$.
- Z założenia, $Bn_s n_w B \neq Bn_s n_{w'} B$, $Bn_s n_w B \neq Bn_{w'} B$. Zatem

$$(Bn_s n_w B) \cap (Bn_s B)(Bn_{w'} B) \subseteq Bn_s n_w B \cap Bn_s n_{w'} B = \emptyset$$
$$(Bn_s n_w B) \subseteq (Bn_s B)(Bn_{w'} B)$$

Stąd $Bn_w B \neq Bn_{w'} B$. Sprzeczność.

Dowód 2.

$$Bn_w B = Bn_{w'} B \Rightarrow w = w'$$

Indukcja ze względu na $\min\{l(w), l(w')\}$. Niech $l(w) \leq l(w')$. Wówczas:

- Jeśli $l(w) = 0$, to $B = Bn_w B = Bn_{w'} B \Rightarrow w' = 1$.
- Jeśli $l(w) > 0$, to istnieje $s \in S$, że $l(sw) < l(w)$.
Jeśli $w \neq w'$, to $sw \neq sw'$ oraz $sw \neq w'$.
- Z założenia, $Bn_s n_w B \neq Bn_s n_{w'} B$, $Bn_s n_w B \neq Bn_{w'} B$. Zatem

$$(Bn_s n_w B) \cap (Bn_s B)(Bn_{w'} B) \subseteq Bn_s n_w B \cap Bn_s n_{w'} B = \emptyset$$

$$(Bn_s n_w B) \subseteq (Bn_s B)(Bn_{w'} B)$$

Stąd $Bn_w B \neq Bn_{w'} B$. Sprzeczność.

Warunek wymiany

Warunek wymiany

Definicja

Niech W będzie grupą generowaną przez skończony zbiór inwolucji $S = \{s_1, s_2, \dots, s_n\}$. Powiemy, że zbiór S spełnia **warunek wymiany**, jeśli:

$$l(s_{i_1} \dots s_{i_n}) = n \quad \wedge \quad l(s_{i_0} s_{i_1} \dots s_{i_n}) < n + 1$$

$$\exists_k : s_{i_0} s_{i_1} \dots s_{i_{k-1}} = s_{i_1} \dots s_{i_{k-1}} s_{i_k}$$

Warunek wymiany

Definicja

Niech W będzie grupą generowaną przez skończony zbiór inwolucji $S = \{s_1, s_2, \dots, s_n\}$. Powiemy, że zbiór S spełnia **warunek wymiany**, jeśli:

$$l(s_{i_1} \dots s_{i_n}) = n \quad \wedge \quad l(s_{i_0} s_{i_1} \dots s_{i_n}) < n + 1$$

$$\Downarrow$$

$$\exists k : s_{i_0} s_{i_1} \dots s_{i_{k-1}} = s_{i_1} \dots s_{i_{k-1}} s_{i_k}.$$

Twierdzenie Matsumoto

Matsumoto (1964)

Niech W będzie grupą generowaną przez skończony zbiór inwolucji $S = \{s_1, s_2, \dots, s_n\}$ spełniający warunek wymiany. Dla każdej pary (i, j) , $i \neq j$, niech m_{ij} oznacza rząd elementu $s_i s_j$. Wówczas:

$$\begin{cases} (s_i s_j)^{k_{ij}} = (s_j s_i)^{k_{ij}} & , \text{ dla } m_{ij} = 2k_{ij} \\ (s_i s_j)^{k_{ij}} s_i = (s_j s_i)^{k_{ij}} s_j & , \text{ dla } m_{ij} = 2k_{ij} + 1 \end{cases}$$

Mnożenie w grupie Weyla

Zbiór S generatorów grupy Weyla spełnia warunek wymiany.

Niech G będzie systemem Titsa, a W – grupą Weyla G . Jeśli $u, w \in W, s \in S$, to:

- $l(sw) \neq l(w)$
- $l(sw) = l(w) \pm 1$
- $l(sw) < l(w) \Rightarrow sB \subseteq BwBw^{-1}B$

Podsumowanie

- 1 Istnienie rozkładu Bruhata znalazło zastosowanie w problemie klasyfikacji struktur prostych (grupy Liego, grupy algebraiczne, skończone grupy proste).
- 2 Rozkład Bruhata można rozważać dla grup abstrakcyjnych spełniających aksjomaty Titsa.

Podsumowanie

- 1 Istnienie rozkładu Bruhata znalazło zastosowanie w problemie klasyfikacji struktur prostych (grupy Liego, grupy algebraiczne, skończone grupy proste).
- 2 Rozkład Bruhata można rozważać dla grup abstrakcyjnych spełniających aksjomaty Titsa.

Podsumowanie

- 1 Istnienie rozkładu Bruhata znalazło zastosowanie w problemie klasyfikacji struktur prostych (grupy Liego, grupy algebraiczne, skończone grupy proste).
- 2 Rozkład Bruhata można rozważać dla grup abstrakcyjnych spełniających aksjomaty Titsa.

Algebry Hecke'go

Algebry Hecke'go

Motywacje

Niech G będzie grupą z (B, N) -parą, gdzie W jest grupą Weyla.
Niech $\mathbb{K} = \mathbb{C}$. Jaki jest związek pomiędzy

$$\mathbb{C}[W] \text{ i } \mathbb{C}[G] ?$$

$$\text{Np. } \mathbb{C}[S_n] \xrightarrow{???} \mathbb{C}[GL_n(\mathbb{F}_p)]$$

- spłot na grupach lokalnie zwartych, np. na sferze
- grupy kwantowe
- teoria węzłów

Algebry Hecke'go

Motywacje

Niech G będzie grupą z (B, N) -parą, gdzie W jest grupą Weyla.
Niech $\mathbb{K} = \mathbb{C}$. Jaki jest związek pomiędzy

$$\mathbb{C}[W] \text{ i } \mathbb{C}[G] ?$$

$$\text{Np. } \mathbb{C}[S_n] \xrightarrow{???} \mathbb{C}[GL_n(\mathbb{F}_p)]$$

- splot na grupach lokalnie zwartych, np. na sferze
- grupy kwantowe
- teoria węzłów

Algebry Hecke'go

Motywacje

Niech G będzie grupą z (B, N) -parą, gdzie W jest grupą Weyla.
Niech $\mathbb{K} = \mathbb{C}$. Jaki jest związek pomiędzy

$$\mathbb{C}[W] \text{ i } \mathbb{C}[G] ?$$

$$\text{Np. } \mathbb{C}[S_n] \xrightarrow{???} \mathbb{C}[GL_n(\mathbb{F}_p)]$$

- splot na grupach lokalnie zwartych, np. na sferze
- grupy kwantowe
- teoria węzłów

Algebry Hecke'go

Definicja (koniec lat 50')

Niech G będzie (B, N) -parą, zaś $\mathbb{C}[G]$ – algebrą grupową G rozumianą jako zbiór funkcji $F = \{f : G \rightarrow \mathbb{C}\}$ z naturalnym dodawaniem i mnożeniem określonym przez splot:

$$(fg)(x) = \sum_{g \in G} f(xy)g(y^{-1}), \quad f, g \in F, x \in G.$$

Wówczas **algebrą Hecke** grupy G , ozn. $\mathcal{H}(G, B)$, określamy $F' \subset F$ złożony z funkcji stałych na (B, B) -warstwach grupy G .

Algebry Hecke'go

Definicja (koniec lat 50')

Niech G będzie (B, N) -parą, zaś $\mathbb{C}[G]$ – algebrą grupową G rozumianą jako zbiór funkcji $F = \{f : G \rightarrow \mathbb{C}\}$ z naturalnym dodawaniem i mnożeniem określonym przez splot:

$$(fg)(x) = \sum_{g \in G} f(xy)g(y^{-1}), \quad f, g \in F, x \in G.$$

Wówczas **algebrą Hecke** grupy G , ozn. $\mathcal{H}(G, B)$, określamy $F' \subset F$ złożony z funkcji stałych na (B, B) -warstwach grupy G .

Algebry Hecke'go

Równoważne definicje $\mathcal{H}(G, B)$

Niech A będzie skończenie wymiarową algebrą nad \mathbb{C} , zaś G niech będzie grupą z (B, N) -parą. Następujące warunki są równoważne:

- $A = \mathcal{H}(G, B)$,
- $A = e\mathbb{C}[G]e$, gdzie $e = e^2 = |B|^{-1}[B]$, gdzie $[X] = \sum_{x \in X} x$.

Podstawowe własności $\mathcal{H}(G, B)$

- $\mathcal{H}(G, B)$ jest algebrą wymiaru $|W|$
- $\mathcal{H}(G, B) = \text{lin}\{a_w, w \in W\}$, gdzie $a_w = |B|^{-1}[BwB]$,
- $\mathcal{H}(G, B)$ jest algebrą półprostą

Podstawowe własności $\mathcal{H}(G, B)$

- $\mathcal{H}(G, B)$ jest algebrą wymiaru $|W|$
- $\mathcal{H}(G, B) = \text{lin}\{a_w, w \in W\}$, gdzie $a_w = |B|^{-1}[BwB]$,
- $\mathcal{H}(G, B)$ jest algebrą półprostą
 - e jest idempotentem prymitywnym,
 - $J(eAe) = eJ(A)e$, gdzie $J(A)$ - radykał Jacobsona algebry A .

Sformułowanie twierdzenia

Tits

Niech G będzie skończoną grupą z (B, N) -parą, zaś W niech będzie grupą Weyla G . Wówczas

$$\mathcal{H}(G, B) \simeq \mathbb{C}[W].$$

Schemat dowodu

- 1 Podobieństwo między prezentacjami $\mathcal{H}(G, B)$ i W
- 2 Wspólne uogólnienie dla $\mathcal{H}(G, B)$ i $\mathbb{C}[W]$
- 3 Twierdzenie Titsa o deformacji

Schemat dowodu

- 1 Podobieństwo między prezentacjami $\mathcal{H}(G, B)$ i W
- 2 Wspólne uogólnienie dla $\mathcal{H}(G, B)$ i $\mathbb{C}[W]$
- 3 Twierdzenie Titsa o deformacji

Schemat dowodu

- 1 Podobieństwo między prezentacjami $\mathcal{H}(G, B)$ i W
- 2 Wspólne uogólnienie dla $\mathcal{H}(G, B)$ i $\mathbb{C}[W]$
- 3 Twierdzenie Titsa o deformacji

Schemat dowodu

- 1 Podobieństwo między prezentacjami $\mathcal{H}(G, B)$ i W
- 2 Wspólne uogólnienie dla $\mathcal{H}(G, B)$ i $\mathbb{C}[W]$
- 3 Twierdzenie Titsa o deformacji

Prezentacja grupy Weyla W Generatory i relacje W (Tits, Matsumoto, 1963-64)

$$\langle s_1, s_2, \dots, s_n \rangle = W$$

$$s_i^2 = 1$$

$$\begin{aligned} (s_i s_j)^{k_{ij}} &= (s_j s_i)^{k_{ij}} & m_{ij} &= 2k_{ij} \\ (s_i s_j)^{k_{ij}} s_i &= (s_j s_i)^{k_{ij}} s_j & m_{ij} &= 2k_{ij} + 1 \end{aligned}$$

Prezentacja $\mathcal{H}(G, B)$

Generatory...

$$\langle a_{s_1}, a_{s_2}, \dots, a_{s_n} \rangle = \mathcal{H}(G, B)$$

$$a_{s_i}^2 = q_i \cdot 1 + (q_i - 1)a_{s_i} \quad (\text{H1})$$

$$(a_{s_i} a_{s_j})^{k_{ij}} = (a_{s_j} a_{s_i})^{k_{ij}} \quad m_{ij} = 2k_{ij} \quad (\text{H2})$$

$$(a_{s_i} a_{s_j})^{k_{ij}} a_{s_i} = (a_{s_j} a_{s_i})^{k_{ij}} a_{s_j} \quad m_{ij} = 2k_{ij} + 1 \quad (\text{H3})$$

Prezentacja $\mathcal{H}(G, B)$

Generatory i relacje (Iwahori, 1964)

$$\langle a_{s_1}, a_{s_2}, \dots, a_{s_n} \rangle = \mathcal{H}(G, B)$$

$$a_{s_i}^2 = q_i \cdot 1 + (q_i - 1)a_{s_i} \quad (\text{H1})$$

$$(a_{s_i} a_{s_j})^{k_{ij}} = (a_{s_j} a_{s_i})^{k_{ij}} \quad m_{ij} = 2k_{ij} \quad (\text{H2})$$

$$(a_{s_i} a_{s_j})^{k_{ij}} a_{s_i} = (a_{s_j} a_{s_i})^{k_{ij}} a_{s_j} \quad m_{ij} = 2k_{ij} + 1 \quad (\text{H3})$$

Mnożenie w $\mathcal{H}(G, B)$

Definicja

Niech G będzie grupą oraz $B \leq G$. Jeśli $x \in G$, to przez **indeks elementu x w B** rozumiemy liczbę

$$\text{ind}(x) = \frac{|BxB|}{|B|},$$

a więc liczbę warstw lewostronnych B wzgl. G zawartych w BxB .

Niech $\{a_w = |B|^{-1}[BwB]\}$ będzie bazą $\mathcal{H}(G, B)$. Określamy $f : \mathcal{H}(G, B) \rightarrow \mathbb{C}$ wzorem $f(a_w) = \text{ind}(w)$. Po rozszerzeniu do całego $\mathcal{H}(G, B)$ dostajemy homomorfizm algebr.

Mnożenie w $\mathcal{H}(G, B)$

Definicja

Niech G będzie grupą oraz $B \leq G$. Jeśli $x \in G$, to przez **indeks elementu x w B** rozumiemy liczbę

$$\text{ind}(x) = \frac{|BxB|}{|B|},$$

a więc liczbę warstw lewostronnych B wzgl. G zawartych w BxB .

Niech $\{a_w = |B|^{-1}[BwB]\}$ będzie bazą $\mathcal{H}(G, B)$. Określamy $f : \mathcal{H}(G, B) \rightarrow \mathbb{C}$ wzorem $f(a_w) = \text{ind}(w)$. Po rozszerzeniu do całego $\mathcal{H}(G, B)$ dostajemy homomorfizm algebr.

Funkcja długości po raz drugi

Iwahori (1964)

Niech $\{a_w = |B|^{-1}[BwB]\}$ będzie bazą $\mathcal{H}(G, B)$. Wówczas dla każdego $s \in S, w \in W$ mamy:

$$a_s a_w = \begin{cases} a_{sw} & , l(sw) > l(w) \\ q_s a_{sw} + (q_s - 1) a_w & , l(sw) < l(w) \end{cases},$$

gdzie $q_s = \text{ind}(s)$.

Twierdzenie Matsumoto

Matsumoto (1964)

Niech W będzie grupą generowaną przez skończony zbiór inwolucji $S = \{s_1, s_2, \dots, s_n\}$ spełniający warunek wymiany. Dla każdej pary (i, j) , $i \neq j$, niech m_{ij} oznacza rząd elementu $s_i s_j$. Wówczas:

$$\begin{cases} (s_i s_j)^{k_{ij}} = (s_j s_i)^{k_{ij}} & , \text{ dla } m_{ij} = 2k_{ij} \\ (s_i s_j)^{k_{ij}} s_i = (s_j s_i)^{k_{ij}} s_j & , \text{ dla } m_{ij} = 2k_{ij} + 1 \end{cases} \quad (1)$$

...

Twierdzenie Matsumoto

Matsumoto (1964)

...

Niech M będzie monoidem z jedyneką e . Jeśli $\{m_1, \dots, m_n\} \subset M$ spełniają (1), to istnieje dobrze określone $f : W \rightarrow M$ takie, że:

- $f(1) = e$,
- $f(s_i) = m_i, 1 \leq i \leq n$
- jeśli $s_{k_1} s_{k_2} \dots s_{k_l}$ jest wyrażeniem zredukowanym w W , to:

$$f(s_{k_1} s_{k_2} \dots s_{k_l}) = m_{k_1} m_{k_2} \dots m_{k_l}.$$

Prezentacja $\mathcal{H}(G, B)$

Prezentacja $\mathcal{H}(G, B)$ - teza

$\mathcal{H}(G, B)$ spełnia równości (H1)-(H3). Jeśli \mathbb{C} -algebra A zawiera elementy $\{a_1, \dots, a_n\}$ spełniające równości (H1) – (H3), to wystarczy aby istniał homomorfizm algebr

$$f : \mathcal{H}(G, B) \rightarrow A, \text{ że } f(a_{s_i}) = a_i.$$

Z tw. Matsumoto mamy przekształcenie

$$g : W \rightarrow A, \text{ że } g(s_i) = a_i.$$

Szukane f zadajemy na bazie $\mathcal{H}(G, B)$ wzorem:

$$f(a_{s_i}) := g(s_i).$$

Prezentacja $\mathcal{H}(G, B)$

Prezentacja $\mathcal{H}(G, B)$ - teza

$\mathcal{H}(G, B)$ spełnia równości (H1)-(H3). Jeśli \mathbb{C} -algebra A zawiera elementy $\{a_1, \dots, a_n\}$ spełniające równości (H1) – (H3), to wystarczy aby istniał homomorfizm algebr

$$f : \mathcal{H}(G, B) \rightarrow A, \text{ że } f(a_{s_i}) = a_i.$$

Z tw. Matsumoto mamy przekształcenie

$$g : W \rightarrow A, \text{ że } g(s_i) = a_i.$$

Szukane f zadajemy na bazie $\mathcal{H}(G, B)$ wzorem:

$$f(a_{s_i}) := g(s_i).$$

Prezentacja $\mathcal{H}(G, B)$

Prezentacja $\mathcal{H}(G, B)$ - teza

$\mathcal{H}(G, B)$ spełnia równości (H1)-(H3). Jeśli \mathbb{C} -algebra A zawiera elementy $\{a_1, \dots, a_n\}$ spełniające równości (H1) – (H3), to wystarczy aby istniał homomorfizm algebr

$$f : \mathcal{H}(G, B) \rightarrow A, \text{ że } f(a_{s_i}) = a_i.$$

Z tw. Matsumoto mamy przekształcenie

$$g : W \rightarrow A, \text{ że } g(s_i) = a_i.$$

Szukane f zadajemy na bazie $\mathcal{H}(G, B)$ wzorem:

$$f(a_{s_i}) := g(s_i).$$

Specjalizacja pierścienia przemienneho

Definicja

Niech R będzie dowolnym pierścieniem przemiennym, natomiast A – wolną R -algebrą postaci:

$$A = \bigoplus_{i=1}^n Re_i.$$

Specjalizacja R to homomorfizm $f : R \rightarrow \mathbb{K}$.

...

Algebra specjalizacji

Definicja cd.

\mathbb{K} jest (\mathbb{K}, R) -bimodułem. Moduł $\mathbb{K} \otimes_R A$ ma strukturę \mathbb{K} -algebry:

$$A_f := \mathbb{K} \otimes_R A = \bigoplus_{i=1}^n R e'_i, \quad e'_i = 1 \otimes e_i.$$

A_f nazywamy **algebrą specjalizacji**. Dla $1 \leq i \leq n$ mamy:

$$e_i e_j = \sum_k r_{ijk} e_k \Rightarrow e'_i e'_j = \sum_k f(r_{ijk}) e'_k.$$

A_f jest też R -algebrą, dzięki działaniu R na \mathbb{K} przez f . Zatem specjalizacja $f : R \rightarrow \mathbb{K}$ może być jednoznacznie rozszerzona do homomorfizmu R -algebr $f : A \rightarrow A_f$ tak, że: $f(e_i) = e'_i$.

Algebra generyczna

Fakt

Niech G, W, S – jw. Określamy

$$R_W := \mathbb{Q}[u_1, u_2, \dots, u_n], \text{ przy czym } u_i = u_j \Leftrightarrow s_i =_W s_j.$$

Niech A będzie wolnym R_W -modułem z bazą $\{e_w, w \in W\}$.
Wówczas istnieje R_W -algebra, nazywana **algebrą generyczną** grupy Weyla W nad R_W , jako R_W -moduł równa A , w której mnożenie wyznaczone jest formułami:

$$e_{s_i} e_w = \begin{cases} e_{s_i w}, & l(s_i w) > l(w) \\ u_i e_{s_i w} + (u_i - 1) e_w, & l(s_i w) < l(w) \end{cases}$$

Generatory i relacje

Niech A będzie algebrą generyczną (W, S) . Wówczas ma ona, jako R_W -algebra, prezentację postaci:

$$\langle e_{s_1}, e_{s_2}, \dots, e_{s_n} \rangle = A$$

$$e_{s_i}^2 = u_i \cdot 1 + (u_i - 1)e_{s_i} \quad (\text{G1})$$

$$(e_{s_i} e_{s_j})^{k_{ij}} = (e_{s_j} e_{s_i})^{k_{ij}} \quad m_{ij} = 2k_{ij} \quad (\text{G2})$$

$$(e_{e_i} e_{s_j})^{k_{ij}} e_{s_i} = (e_{s_j} e_{s_i})^{k_{ij}} e_{s_j} \quad m_{ij} = 2k_{ij} + 1 \quad (\text{G3})$$

$\mathbb{C}[W]$ i $\mathcal{H}(G, B)$ są specjalizacjami

Fakt

Niech A będzie algebrą generyczną grupy Weyla W nad pierścieniem $R_W = \mathbb{Q}[u_1, u_2, \dots, u_n]$, zaś \mathbb{K} – dowolnym ciałem. Wówczas:

- jeśli $f' : R_W \rightarrow \mathbb{C}$ jest specjalizacją taką, że

$$f'(u_i) = 1, \quad 1 \leq i \leq n,$$

to $\mathbf{A}_{f'} \simeq \mathbb{C}[W]$,

- jeśli $f'' : R_W \rightarrow \mathbb{C}$ jest specjalizacją taką, że

$$f''(u_i) = q_i = \text{ind}(s_i), \quad 1 \leq i \leq n,$$

wówczas $\mathbf{A}_{f''} \simeq \mathcal{H}(G, B)$.

$\mathbb{C}[W]$ i $\mathcal{H}(G, B)$ są specjalizacjami

Fakt

Niech A będzie algebrą generyczną grupy Weyla W nad pierścieniem $R_W = \mathbb{Q}[u_1, u_2, \dots, u_n]$, zaś \mathbb{K} – dowolnym ciałem. Wówczas:

- jeśli $f' : R_W \rightarrow \mathbb{C}$ jest specjalizacją taką, że

$$f'(u_i) = 1, \quad 1 \leq i \leq n,$$

to $\mathbf{A}_{f'} \simeq \mathbb{C}[W]$,

- jeśli $f'' : R_W \rightarrow \mathbb{C}$ jest specjalizacją taką, że

$$f''(u_i) = q_i = \text{ind}(s_i), \quad 1 \leq i \leq n,$$

wówczas $\mathbf{A}_{f''} \simeq \mathcal{H}(G, B)$.

$\mathbb{C}[W]$ i $\mathcal{H}(G, B)$ są specjalizacjami

Fakt

Niech A będzie algebrą generyczną grupy Weyla W nad pierścieniem $R_W = \mathbb{Q}[u_1, u_2, \dots, u_n]$, zaś \mathbb{K} – dowolnym ciałem. Wówczas:

- jeśli $f' : R_W \rightarrow \mathbb{C}$ jest specjalizacją taką, że

$$f'(u_i) = 1, \quad 1 \leq i \leq n,$$

to $\mathbf{A}_{f'} \simeq \mathbb{C}[W]$,

- jeśli $f'' : R_W \rightarrow \mathbb{C}$ jest specjalizacją taką, że

$$f''(u_i) = q_i = \text{ind}(s_i), \quad 1 \leq i \leq n,$$

wówczas $\mathbf{A}_{f''} \simeq \mathcal{H}(G, B)$.

Algebry rozdzielcze

Definicja

\mathbb{K} -algebrę A nazywamy **rozdzielczą** jeśli dla każdego rozszerzenia ciał $\mathbb{L} \supset \mathbb{K}$ algebra $A^{\mathbb{L}} := \mathbb{L} \otimes_{\mathbb{K}} A$ jest półprosta.

Jeśli A jest rozdzielcza nad ciałem \mathbb{K} , to **niezmiennikami numerycznymi** A nazywamy wymiary prostych $A^{\overline{\mathbb{K}}}$ -modułów lewostronnych.

Rozdzielczość $\mathbb{C}[W]$ i $\mathcal{H}(G, B)$

Niech A będzie \mathbb{K} -algebrą. A jest rozdzielcza wtedy i tylko wtedy, gdy $A^{\overline{\mathbb{K}}}$ jest półprosta. Zatem $\mathbb{C}[W]$ oraz $\mathcal{H}(G, B)$ są rozdzielcze.

Algebry rozdzielcze

Definicja

\mathbb{K} -algebrę A nazywamy **rozdzielczą** jeśli dla każdego rozszerzenia ciał $\mathbb{L} \supset \mathbb{K}$ algebra $A^{\mathbb{L}} := \mathbb{L} \otimes_{\mathbb{K}} A$ jest półprosta.

Jeśli A jest rozdzielcza nad ciałem \mathbb{K} , to **niezmiennikami numerycznymi** A nazywamy wymiary prostych $A^{\overline{\mathbb{K}}}$ -modułów lewostronnych.

Rozdzielczość $\mathbb{C}[W]$ i $\mathcal{H}(G, B)$

Niech A będzie \mathbb{K} -algebrą. A jest rozdzielcza wtedy i tylko wtedy, gdy $A^{\overline{\mathbb{K}}}$ jest półprosta. Zatem $\mathbb{C}[W]$ oraz $\mathcal{H}(G, B)$ są rozdzielcze.

Porównywanie algebr specjalizacji

Twierdzenie Titsa o deformacji

Niech $R_W = \mathbb{Q}[u_1, u_2, \dots, u_n]$, $f : R_W \rightarrow \mathbb{K}$ niech będzie specjalizacją R_W , zaś A - algebrą generyczną W nad R . Wówczas jeśli A_f i $A^{(R_W)}$ są rozdzielcze, to A_f i $A^{(R_W)}$ mają identyczne współczynniki numeryczne.

Zakończenie dowodu

Algebry \mathbb{C} i $\mathcal{H}(G, B)$ są rozdzielczymi algebrami specjalizacji algebry generycznej. Jeśli $A^{(R_W)}$ jest rozdzielcza, wówczas mają \mathbb{C} i $\mathcal{H}(G, B)$ mają identyczne współczynniki numeryczne. Są one więc, jako algebry nad ciałem algebraicznie domkniętym, izomorficzne.

Porównywanie algebr specjalizacji

Twierdzenie Titsa o deformacji

Niech $R_W = \mathbb{Q}[u_1, u_2, \dots, u_n]$, $f : R_W \rightarrow \mathbb{K}$ niech będzie specjalizacją R_W , zaś A - algebrą generyczną W nad R . Wówczas jeśli A_f i $A^{(R_W)}$ są rozdzielcze, to A_f i $A^{(R_W)}$ mają identyczne współczynniki numeryczne.

Zakończenie dowodu

Algebry \mathbb{C} i $\mathcal{H}(G, B)$ są rozdzielczymi algebrami specjalizacji algebry generycznej. Jeśli $A^{(R_W)}$ jest rozdzielcza, wówczas mają \mathbb{C} i $\mathcal{H}(G, B)$ mają identyczne współczynniki numeryczne. Są one więc, jako algebry nad ciałem algebraicznie domkniętym, izomorficzne.

Diagram na zakończenie

Od grup do monoidów

$$\begin{array}{ccc} M (= M_n) & \rightsquigarrow & R (= I_n) \\ \cup & & \cup \\ G (= GL_n) & \rightsquigarrow & W (= S_n) \end{array}$$

Dziękuję za uwagę!